

CURE – CREATIVE URBAN RENEWAL in NW-EUROPE

CREATIEVE STADSVERNIEUWING IN NW-EUROPA

CURE?

CURE formuleert antwoorden op de vraag hoe de creatieve economie een actieve rol kan spelen in stadsvernieuwingsprocessen in middelgrote steden in Noordwest-Europa. In tegenstelling tot grootsteden en metropolen met steeds toenemende ontwikkelingsmogelijkheden, waar vooral de markt het ontstaan van creatieve stadskwartieren stimuleert, moet het ontstaan van creatieve zones in middelgrote steden getrokken worden door de lokale autoriteiten en andere lokale spelers. Een actieve interventie van sleutelfiguren onder de vorm van een geïntegreerde aanpak is noodzakelijk.

Creative Urban Renewal (CURE) wil een doelbewuste vestiging van de creatieve economie faciliteren in in verval geraakte stedelijke gebieden in middelgrote steden in Noordwest-Europa. Het versterken van de creatieve sector, het oprichten van ondersteunende netwerken voor creatieve ondernemers en het voorzien van geschikte ruimtes en gebouwen zal leiden tot de heropleving van stadskwartieren (creatieve zones) met een nieuwe identiteit en tot sterke, welvarende gemeenschappen in middelgrote steden in NWE.

Bouwend op wat we geleerd hebben uit de verschillende Creatieve Zones, zal CURE samen met de faculteit Kunst en Economie van de Utrechtse Hogeschool der Kunsten, de 'Creative Zone Innovator' (CZI) ontwikkelen om creatieve zones te plannen en te ontwikkelen. Cruciaal in de aanpak van de CZI is de overtuiging dat om vernieuwende oplossingen te vinden en te implementeren om zo de ontwikkeling van duurzaam ondernemerschap in Creatieve Zones te versnellen, het nodig is om verder te gaan dan de conventionele economische demarcatielijnen en rolverdelingen. De CZI vertrekt vanuit een sterk geïntegreerde benadering van stedelijke, economische, culturele, sociale en ondernemersgerichte ontwikkeling.

Thema's

De transformatie van huidige middelgrote steden tot steden gericht op kennisgebaseerde dienstverlening, stelt een aantal grote uitdagingen. Grote stedelijke gebieden liggen braak door het wegtrekken van industrie en andere stedelijke gebieden takelen af door het verlies aan werkgelegenheid en het wegtrekken van de bevolking. Ten gevolge daarvan dreigen steden vervallen, lege wijken zonder leven te krijgen. Stadsvernieuwingsstrategieën zijn nodig om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van deze wijken en steden te garanderen.

De creatieve economie is een van de meest succesvolle economische sectoren in Europa in de voorbije jaren en heeft de potentie om nieuwe impulsen te geven aan het stedelijk vernieuwingsproces. Vervallen stedelijke gebieden in middelgrote steden met een hoog percentage leegstaande gebouwen en braakliggende industriële sites kunnen nieuw leven ingeblazen worden door een gestimuleerde vestiging van creatieve economie. De creatieve economie kan functioneren als een drijvende kracht voor de stedelijke vernieuwing van deze gebieden en kan een nieuw en inspirerend imago van deze kwartieren opbouwen.

Transnationale samenwerking

De meeste steden in Noordwest-Europa zijn middelgrote steden en worden allemaal geconfronteerd met gelijkaardige problemen: ze verliezen getalenteerde en hoog-opgeleide inwoners aan grotere metropolen met een levendig stadsleven. CURE verzamelt middelgrote steden die liggen in de nabijheid van grootsteden of metropolen en die talent en creatieve personen aan deze metropolen verliezen. Tegelijk moet opgemerkt worden dat er een toenemende tendens is bij personen die hun carrière in de grotere steden gemaakt hebben, om (terug) te verhuizen naar de middelgrote steden waar ze vandaan komen, om daar kleine, creatieve ondernemingen op te starten. Deze steden bieden vaak lagere kosten, goede verbindingen, een groene omgeving en een gezonde levensstijl. Deze troef kan versterkt worden met een vooruitstrevende, geïntegreerde interventiestrategie.

Om deze interventiestrategieën te ontwikkelen met de CZI is een transnationale samenwerking cruciaal. Enkel transnationale samenwerking laat toe om de CZI te verfijnen en te testen in verschillende soorten gebieden met integratie van de sleutelfiguren in dat gebied. In CURE zal de CZI toegepast worden in kleinschalige binnenstedelijke gebieden en in gebieden met speciale stadsvernieuwingsprojecten. CURE integreert sleutelactoren die verantwoordelijk zijn voor de creatie van de noodzakelijke voorwaarden en parameters, in het bijzonder: stedelijke en culturele planners, economische ontwikkelingsorganisaties, vastgoedmakelaars en vertegenwoordigers van de creatieve economie zelf. Deze aspecten laten toe om algemene en overdraagbare modellen voor het ontwikkelen van Creatieve Zones in middelgrote steden in NWE te identificeren.

Vooropgezette acties en effecten?

Gebaseerd op wat we geleerd hebben uit verschillende Creatieve Zones, zal CURE samen met de faculteit Kunst en Economie van de Utrechtse Hogeschool der Kunsten een innovatief conceptueel kader ontwikkelen, de 'Creative Zone Innovator' (CZI), die zich focust op het ontwerpen van een flexibel kader voor de ontwikkeling van creatieve ondernemingen in een netwerk omgeving en die nieuwe uitdagingen stelt in het uitbouwen van een creatieve stad. De CZI biedt een conceptueel kader voor geïntegreerde interventiestrategieën in middelgrote steden in NWE, waardoor nieuwe dimensies toegevoegd worden aan het huidige beleid rond creatieve stedelijke ontwikkeling. De visie van de ondernemer zelf lijkt vaak te ontbreken in het huidige stedelijk beleid rond de stimulering van creatieve ondernemingen in creatieve kwartieren. Dit heeft tot gevolg dat de uitdagingen voor de ondernemer zelf vaak over het hoofd gezien worden bij het ontwerpen van creatieve stadskwartieren. Het is tijd om de focus te verleggen van het "aantrekken van creatieve ondernemingen" naar het ontwikkelen van een ondersteunend netwerk, specifiek gebaseerd op de noden van kleine en creatieve ondernemingen. De focus verleggen van een instrumentele benadering naar een ondersteunende benadering van creatieve KMO's.

CURE zal het conceptueel kader van de 'Creative Zone Innovator' overplaatsen in een Noordwest-Europees transnationaal model door het conceptueel kader te verfijnen naar de noden en ideeën van het transnationaal partnerschap, het model te testen in vervallen stadskwartieren in middelgrote steden, de prestaties van de ontwikkelde kwartieren te monitoren en hieruit een "Creative Zone Innovator Index" en training af te leiden die andere steden in NWE kunnen gebruiken voor de ontwikkeling van ondernemersgebaseerde vestigingsstrategieën voor de creatieve economie. Bovendien zal CURE een Noordwest-Europees netwerk en een merknaam 'Creatieve Zones' opzetten, die zullen voortgezet worden na afsluiting van het project.